

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 20 juni 2008
(OR. en)**

11018/08

CONCL 2

FÖLJENOT

från: Ordförandeskapet
till: Delegationerna

Ärende: **EUROPEISKA RÅDET I BRYSSEL
DEN 19–20 JUNI 2008**

ORDFÖRANDESKAPETS SLUTSATSER

För delegationerna bifogas ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Bryssel (den 19–20 juni 2008).

Före Europeiska rådets möte höll Europaparlamentets ordförande, Hans-Gert Pöttering, en föredragning med efterföljande diskussion.

LISSABONFÖRDRAGET

1. Europeiska rådet noterade det förberedande arbete som utförts i enlighet med dess slutsatser från december 2007.
2. Europeiska rådet noterade resultatet av folkomröstningen i Irland om Lissabonfördraget och gjorde en bedömning av situationen på grundval av en första utvärdering från Irlands premiärminister Brian Cowen.
3. Europeiska rådet enades om att mer tid krävs för att analysera situationen. Det noterade att den irländska regeringen aktivt kommer att samråda, både internt och med andra medlemsstater, i syfte att föreslå en gemensam väg framåt.
4. Europeiska rådet erinrar om att syftet med Lissabonfördraget är att hjälpa den utvidgade unionen att fungera effektivare och mer demokratiskt, och noterade att parlamenten i 19 medlemsstater har ratificerat fördraget och att ratificeringsprocessen fortsätter i de andra länderna¹.
5. Europeiska rådet enades om att återkomma till denna fråga vid mötet den 15 oktober 2008 för att överväga hur man ska gå vidare. Det betonade vikten av att under tiden fortsätta att åstadkomma konkreta resultat på de olika politikområden som är angelägna för medborgarna.

¹ Europeiska rådet noterade att Republiken Tjeckien inte kan avsluta sin ratificeringsprocess innan den konstitutionella domstolen har avgett ett positivt yttrande om Lissabonfördragets överensstämmelse med den tjeckiska konstitutionella ordningen.

FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

6. Att stärka EU som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa är en central prioritering för medborgarna. Europeiska rådet uppmanar Europaparlamentet, rådet och kommissionen att göra allt för att före utgången av detta år eller, i förekommande fall, före utgången av innevarande mandatperiod, säkerställa ett snabbt antagande av viktiga lagförslag som fortfarande är under behandling på detta område.
7. I december betonade Europeiska rådet behovet av ett förnyat politiskt åtagande i syfte att utarbeta en övergripande europeisk migrationspolitik. Sedan dess har man gjort betydande framsteg, särskilt när det gäller utarbetandet av en integrerad gränsförvaltningsstrategi och utökat samarbete med tredjeländer. Insatserna på detta område bör stärkas under de kommande månaderna för att öka effektiviteten och konsekvensen inom migrationspolitiken. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet kommissionens meddelande *En gemensam invandringspolitik för Europa: Principer, åtgärder och verktyg* och ser fram emot det kommande förslaget till en pakt om invandring och asyl från det tillträdande franska ordförandeskapet.
8. Europeiska rådet betonar kopplingarna mellan migration, sysselsättning och utveckling samt vikten av att motverka de viktigaste pullfaktorerna för olaglig migration. Det uppmanar rådet att intensifiera arbetet för ett antagande av förslagen om rätt till inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare när det gäller högkvalificerade arbeten, om påföljder för arbetsgivare för olagliga invandrare, om ett enhetligt ansökningsförfarande och om en gemensam uppsättning rättigheter för tredjelandsmedborgare.
9. Europeiska rådet välkomnar rådets slutsatser från april 2008 om praktiskt samarbete på asylområdet och kommissionens meddelande *Plan för asylpolitiken, en integrerad strategi för skydd för hela EU*. Det betonar behovet av framsteg med det framtida gemensamma europeiska asylsystemet så att det kan förverkligas senast 2010.

10. Europeiska rådet understryker vikten av att fortsätta arbetet med att vidareutveckla strategin för integrerad gränsförvaltning, däribland åtgärder för att ta itu med de särskilda påfrestningar som drabbar vissa medlemsstater och för att främja en rättvis fördelning av ansvaret. Det behövs snabba framsteg när det gäller den framtida utvecklingen av Frontex, bland annat genom att förstärka den operativa samordningen. Modern teknik måste tas i anspråk för att förbättra förvaltningen av de yttre gränserna. Kommissionen uppmanas att lägga fram förslag om ett system för inresa/utresa och resanderegistrering senast i början av 2010. Europeiska rådet ser fram emot de kommande undersökningarna och eventuella lagförslag om ett elektroniskt system för resetillstånd och om inrättandet av ett europeiskt gränsbevakningssystem. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att intensifiera insatserna när det gäller dessa frågor och att snabbt lämna en rapport om de framsteg som gjorts och eventuella ytterligare åtgärder så att den övergripande strategin kan utarbetas och genomföras så snart som möjligt.
11. Europeiska rådet framhåller på nytt att det behövs en effektiv återvändande- och återtagandepolitik. Det välkomnar de framsteg som gjorts med förslaget om gemensamma standarder på detta område och understryker vikten av ett bättre samarbete med tredjeländer när det gäller återtagande, inbegripet genom att tillämpa skyldigheterna i de nuvarande instrumenten, och betonar därför behovet av att snarast ingå återtagandeavtal med alla viktiga ursprungs- och transitländer.
12. Europeiska rådet stöder rådets slutsatser av den 16 juni om att utöka den övergripande strategin för migration och betonar vikten av att fortsätta dialogen, partnerskapet och samarbetet med tredjeländer om migrationsfrågor på ett geografiskt balanserat sätt. Den övergripande strategin måste vidareutvecklas, särskilt genom utveckling av konkreta instrument som migrationsuppdrag, samarbetsplattformar, partnerskap för rörlighet och migrationsprofiler. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet att pilotpartnerskap för rörlighet har ingåtts med Kap Verde och Republiken Moldavien och ser fram emot att dialogen om sådana partnerskap ska inledas med Georgien och Senegal. Kommissionen uppmanas att utvärdera pilotpartnerskapen för rörlighet och rapportera om resultaten senast i juni 2009.

13. Europeiska rådet noterar de omfattande framsteg som gjorts under de senaste månaderna när det gäller genomförandet av unionens strategi för kampen mot terrorism, men understryker att ansträngningarna för att bekämpa terrorism måste intensifieras, samtidigt som rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna respekteras fullt ut. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet den nya impuls för genomförandet av EU:s strategi för kampen mot terrorism som EU:s samordnare för kampen mot terrorism gett genom sin rapport och sina rekommendationer nyligen. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt fortsätta sitt arbete om förebyggande av radikaliserings och rekrytering till terrorism. I samarbetet med tredjeländer bör unionen lämpligen bidra till att förebygga rekrytering till terrorism, särskilt genom tekniskt bistånd inom områdena utbildning, mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, det civila samhället och samhällsstyrning. Kommissionen uppmanas att särskilt inrikta insatserna på länder i den nordafrikanska regionen och Sahel liksom på länder i den sydostasiatiska regionen.
14. Medlemsstaternas behöriga myndigheter och EU:s byråer måste ha tillgång till relevant information för att effektivt kunna förebygga terrorism och allvarlig brottslighet. Europeiska rådet betonar därför behovet av en samordnad och konsekvent strategi för genomförandet av principen om tillgänglighet genom effektiv användning av informationsteknik och informationsnät. En överenskommelse har nåtts om att införliva bestämmelserna om informationsutbyte i Prümfördraget med unionens regelverk, men ytterligare initiativ för att förbättra informationsutbytet bör undersökas, med beaktande av skyddet för personuppgifter.
15. I mars 2008 slutfördes utvidgningen av Schengenområdet med nio medlemsstater genom att kontrollerna vid de inre luftgränserna avskaffades. Detta bidrar till ökad rörlighet utan att påverka EU-medborgarnas säkerhet. Europeiska rådet välkomnar ikraftträdandet av avtalet om Schweiz associering till Schengenavtalet och undertecknandet av protokollet med Liechtenstein. Det uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att nära samarbeta med varandra och att avsätta tillräckliga resurser för att se till att SIS II kan tas i drift i september 2009. Det uppmanar kommissionen att lägga fram tänkbara lösningar för den långsiktiga förvaltningen av storskaliga IT-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa.

16. Europeiska rådet välkomnar initiativet att gradvis upprätta en enhetlig e-juridikportal för EU senast i slutet av 2009.
17. Europeiska rådet erinrar om sina slutsatser från juni 2007 om den enighet som nåtts om rambeslutet om bekämpande av vissa former av rasism och främlingsfientlighet och välkomnar den första europeiska hearingen om brott som begåtts av totalitära regimer och är medvetet om att denna process måste fortsätta.
18. Europeiska rådet välkomnar överenskommelsen om direktivet om straffrättsliga påföljder till skydd för miljön och framstegen med direktivet om föroreningar orsakade av fartyg. Europeiska rådet framhåller på nytt vikten av att uppnå en hög miljöskyddsnivå i hela EU. Det välkomnar också det snabba antagandet av rambeslutet för att förbättra de processuella rättigheterna i prövningar där personen inte är närvarande, varmed de processrättsliga skyddsreglerna stärks på detta område.
19. Insatserna för att utöka det civilrättsliga samarbetet, inklusive om familjerätt, bör fortsätta med tanke på de positiva effekter ett sådant samarbete kan få för medborgarna i deras dagliga liv. Viktiga rättsakter har antagits om medling på privaträttens område, om tillämplig lag för avtalsförpliktelser och om föräldraansvar och skydd för barn, men det krävs ändå ytterligare insatser. Europeiska rådet begär därför att förordningen om underhållsskyldighet antas före slutet av 2008 och att man snabbt finner en politisk lösning beträffande förordningen om domstols behörighet och tillämplig lag i äktenskapsmål. Kommissionen uppmanas att lägga fram sitt förslag om arv och testamenten före utgången av 2008.
20. Europeiska rådet understryker behovet av att snabbt följa upp projektet att upprätta en gemensam referensram för europeisk avtalsrätt.

21. Eurojusts och Europol's roller behöver förstärkas och samarbetet mellan dessa två organ ökas i syfte att intensifiera kampen mot allvarlig gränsöverskridande brottslighet. Europeiska rådet betonar vikten av överenskommelsen vid rådets möte i april 2008 om beslutet om inrättande av Europol och begär att den snabbt antas formellt i enlighet med den tidsplan som man enades om i juni 2007. Europeiska rådet uppmanar rådet att snabbt avsluta sitt arbete så att utkastet till rådets beslut om stärkande av Eurojust formellt kan antas före utgången av 2008.
22. Europeiska rådet betonar att samarbetet med tredjeländer och internationella organisationer (särskilt Haagkonferensen för internationell privaträtt, Europarådet och Förenta nationerna) behöver förstärkas.
23. Europeiska rådet stöder helt och fullt målsättningen att alla EU-medlemsstater så snart som möjligt ska delta i USA:s program för viseringsundantag för att garantera fullständig ömsesidighet ifråga om viseringsfria resor och lika behandling för alla EU-medborgare, vilket redan är fallet för amerikanska medborgare som reser in på medlemsstaternas territorium.
24. Europeiska rådet välkomnar de pågående ansträngningarna att stärka unionens kapacitet för katastrofhantering och betonar behovet av ett samordnat tillvägagångssätt för att hantera katastrofer. Det uppmanar rådet, kommissionen och medlemsstaterna att snabbt föra arbetet med detta framåt.

POLITISKA FÖLJDER AV HÖGA LIVSMEDELS- OCH OLJEPRISER

25. Den senaste tidens snabbt stigande råvarupriser är en källa till oro, både internt, särskilt när det gäller hushåll med låga inkomster, och utanför unionen, särskilt för utvecklingsländer som är nettoimportörer av livsmedel och/eller olja. Detta är ett komplicerat fenomen som har många bakomliggande orsaker och följder och som påverkar all EU-politik. Europeiska rådet välkomnar kommissionens två meddelanden om denna fråga.
26. Inom jordbruket har unionen redan vidtagit åtgärder för att dämpa ökningen av **livsmedelspriserna** genom att sälja interventionslager, minska exportbidragen, slopa kravet på arealuttag för 2008, höja mjölkkvoterna och upphäva importtullarna för spannmål och därigenom öka utbudet och bidra till att stabilisera jordbruksmarknaderna.
27. Successiva reformer av den gemensamma jordbrukspolitiken har gjort den mer marknadsorienterad, minskat antalet utbudsstyrningsåtgärder och lett till att EU:s jordbrukare är mer benägna att reagera på prisutvecklingen. Det är viktigt att fortsätta att förbättra jordbrukets marknadsorientering och därigenom göra det möjligt för EU:s jordbrukare att reagera bättre på signaler från marknaden, samtidigt som sund konkurrens garanteras och ett hållbart jordbruk gynnas i hela EU och en tillfredsställande livsmedelstrygghet garanteras. I samband med hälsokontrollen av reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken kommer rådet att överväga ytterligare åtgärder för att avskaffa utbudsbegränsningar.
28. Det finns ett behov av att fortsätta innovations-, forsknings- och utvecklingsarbetet när det gäller jordbruksproduktionen, särskilt för att förbättra dess energieffektivitet, produktivitetstillväxt och förmåga att anpassa sig till klimatförändringarna.
29. Ett antal medlemsstater är i färd med att införa kortsiktiga åtgärder för att mildra effekterna av den senaste utvecklingen av livsmedelspriserna för hushåll med låga inkomster. För att undvika felaktiga prissignaler och omfattande andrahandseffekter på löner och priser bör sådana åtgärder vara kortsiktiga och riktade.

30. Europeiska rådet välkomnar kommissionens initiativ att granska den restriktiva lagstiftningen inom detaljhandeln i samband med översynen av den inre marknaden. Europeiska rådet välkomnar också kommissionens avsikt att noga övervaka verksamheten på finansmarknaderna för råvaror, inklusive spekulativ handel, och dess inverkan på prisutvecklingen samt eventuella politiska konsekvenser. Det uppmanar kommissionen att rapportera om denna fråga före Europeiska rådets möte i december 2008 och att överväga att föreslå lämpliga politiska åtgärder, inbegripet åtgärder för att förbättra insynen på marknaden.
31. Det är viktigt att säkerställa en hållbar politik för biobränsle genom att fastställa hållbarhetskriterier för framställning av första generationens biobränsle och genom att uppmuntra utvecklingen av andra generationens biobränsle som framställs av biprodukter. Dessutom är det nödvändigt att snabbt bedöma eventuella konsekvenser för jordbruksprodukter avsedda för livsmedel och vid behov åtgärda bristerna. Man bör också ytterligare utreda de miljömässiga och sociala konsekvenserna av framställningen och konsumtionen av biobränsle, både inom unionen och utanför. Europeiska rådet betonar vikten av att främja samordning med EU:s internationella partner i det avseendet.
32. De höga livsmedelspriserna förorsakar särskilda påfrestningar för utvecklingsländerna. De försämrar allvarligt situationen för världens fattigaste befolkningar, och äventyrar framstegen mot alla millennieutvecklingsmålen. Europeiska unionen måste därför vidta åtgärder från ett utvecklings- och humanitärt biståndsperspektiv. Europeiska rådet välkomnar kommissionens avsikt att lägga fram ett förslag om en ny fond för att stödja jordbruket i utvecklingsländer inom ramen för den nuvarande budgetplanen. I sina insatser kommer unionen att arbeta i nära samverkan med Förenta nationerna och andra internationella organisationer och inom ramen för partnerländernas egna program och strategier.
33. EU lämnar redan omfattande livsmedelsstöd och humanitärt bistånd i många av de svårast drabbade områdena och kommer att tillhandahålla resurser för att, utöver livsmedelsbistånd, finansiera säkerhetsnät för fattiga och utsatta befolkningsgrupper.

34. EU kommer att verka för mer samordnade och långsiktiga internationella åtgärder för att motverka den nuvarande livsmedelskrisen, särskilt inom FN, internationella finansinstitut och G8, och välkomnar därför att FN:s generalsekreterare har inrättat en högnivågrupp för frågor som rör den globala livsmedelsförsörjningskrisen. EU är fast beslutet att ta sitt fulla ansvar för genomförandet av den förklaring som man enades om i Rom den 5 juni 2008 vid FAO:s högnivåkonferens om global livsmedelstrygghet.
35. EU kommer att använda den politiska dialogen med tredjeländer för att på ett klart och tydligt sätt avråda från exportrestriktioner och exportförbud för livsmedel. EU kommer också att ta upp frågan i WTO och andra relevanta internationella forum. Dessutom kommer EU även fortsättningsvis att eftersträva ett övergripande, ambitiöst och väl avvägt resultat av Doharundan.
36. EU kommer att stödja en kraftig ökning av utbudet av jordbruksprodukter i utvecklingsländerna, särskilt genom att tillhandahålla nödvändig finansiering för jordbruksinsatsvaror och bistånd med användningen av marknadsbaserade riskhanteringsinstrument. Betydligt ökat stöd kommer att lämnas till offentliga och privata investeringar i jordbruk och mer allmänt kommer utvecklingsländerna att uppmuntras till att utarbeta en bättre jordbrukspolitik, särskilt för att bidra till livsmedelstrygghet och ökad regional integrering. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt småbrukare och åt ökad energieffektivitet.
37. Europeiska unionen uttrycker sin oro över de fortsatt snabbt stigande **olja- och gaspriserna** och deras sociala och ekonomiska konsekvenser. Åtgärder kan anses mildra effekterna av högre olje- och gaspriser i de fattigaste befolkningsskikten men bör förbli kortsiktiga och riktade. Europeiska rådet välkomnar kommissionens avsikt att lägga fram förslag till åtgärder på kort sikt som är inriktade på att stödja omstruktureringsprocessen på lång sikt inom fiskesektorn. Snedvridande skattemässiga och andra politiska åtgärder bör undvikas eftersom de förhindrar de nödvändiga anpassningarna från de ekonomiska aktörernas sida. Europeiska rådet uppmanar det kommande ordförandeskapet att i samarbete med kommissionen granska genomförbarheten och effekterna av åtgärder för att mildra följderna av plötsliga olje- och gasprisökningar och rapportera före Europeiska rådet i oktober.

38. Denna utveckling visar tydligt på behovet av att snabbt anta klimatförändrings- och energipaketet där många delar ingår som kan hjälpa till att mildra situationen. Ytterligare ansträngningar för ökad energieffektivitet och energibesparing samt diversifiering av EU:s energiförsörjning är avgörande. I synnerhet har den nya tekniken en viktig roll att spela i det avseendet. Europeiska rådet uppmanar medlemsstaterna, kommissionen och Europeiska investeringsbanken att stödja åtgärder i syfte att underlätta investeringar från hushållen och industrin i energieffektivitet och användning av förnybara energikällor samt en mer miljövänlig användning av fossila bränslen. Europeiska rådet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att påskynda genomförandet av handlingsplanen från 2006 om energieffektivitet och överväga en eventuell översyn av denna. Det noterar också att kommissionen snart kommer att lägga fram förslag om en revidering av energiskattedirektivet och Eurovinjettdirektivet.
39. Andra åtgärder bör snabbt granskas, särskilt att främja konkurrensen på energimarknaderna, främja en modernisering av transportsystemen, inbegripet en utveckling av alternativ teknik, bland annat elbilar, samt öka insynen på oljemarknaderna, inbegripet när det gäller oljelager. Dialogen med olje- och gasföretagen, de producerande länderna och med de importerande utvecklingsländerna bör förbättras, både på europeisk nivå och internationellt för att säkerställa att tillgången bättre tillgodoser marknadens behov och förbättra ramvillkoren för investeringar i prospektering, produktion, raffinaderikapacitet och alternativa energikällor. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet Saudiarabiens beslut att kalla till ett möte mellan oljeproducerande länder och konsumentländer i Jidda den 22 juni.
40. Europeiska rådet noterar särskilt att kommissionen har för avsikt att bevaka prisutvecklingen på livsmedel och olja i Europa och internationellt och ser fram emot kommissionens rapport om situationens utveckling före Europeiska rådets möte i december 2008. Europeiska rådet uppmanar också kommissionen att bevaka utvecklingen på andra marknader för råvaror. Med tanke på det stora antal politikområden som påverkas av de höga livsmedels- och energipriserna uppmanar Europeiska rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) att noga följa arbetet med denna fråga i de berörda rådskonstellationerna och avlägga rapport senast i oktober 2008.

EKONOMISKA OCH SOCIALA FRÅGOR, HÄLSO- OCH SJUKVÅRD SAMT MILJÖFRÅGOR

41. Det är nu tio år sedan man fattade det historiska beslutet om att införa euron som gemensam valuta och inrättade Europeiska centralbanken (ECB), och Europeiska rådet hälsar med tillfredsställelse de enastående framstegen under det första årtiondet med ekonomisk och monetär union. Man måste bygga vidare på dessa framsteg för att möta kommande ekonomiska utmaningar. Europeiska rådet uppmanar rådet att överväga olika sätt att stärka genomförandet av den ekonomiska ramen för EMU – mot bakgrund av kommissionens meddelande om EMU@10 – för att garantera att den gemensamma valutans hela potential och alla fördelar förverkligas.
42. Europeiska rådet gratulerar Slovakien till den konvergens som uppnåtts sedan landets anslutning till EU på grundval av sund ekonomisk politik och finanspolitik och välkomnar att Slovakien uppfyller alla konvergenskriterier enligt fördraget. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet kommissionens förslag att Slovakien bör införa euron den 1 januari 2009.
43. Europeiska rådet noterar att de internationella finansmarknaderna visar tecken på stabilisering men att de allmänna förutsättningarna fortsätter att vara instabila. Den uppdaterade övergripande arbetsplan som antogs i oktober förra året med anledning av den finansiella turbulensen håller på att genomföras som planerat och bör vara avslutad senast i slutet av 2008. Europeiska rådet uppmanar rådet att fortsätta att noga bevaka situationen.
44. EU är fortsatt fast beslutet att spela en internationellt ledande roll när det gäller klimatförändringar och energi. Europeiska rådet välkomnar de framsteg som gjorts med ett ambitiöst, globalt och övergripande avtal om klimatförändringar för tiden efter 2012 vid förhandlingarna i Bangkok i april och i Bonn i juni 2008. Förhandlingarna måste påskyndas så att en överenskommelse kan nås i Köpenhamn 2009 i överensstämmelse med gränsvärdet 2 °C. I syfte att i tid fastställa EU:s ståndpunkt vid Europeiska rådets värmöte 2009 uppmanas kommissionen att lägga fram en övergripande strategi för ökade finansierings- och investeringsflöden för både begränsning och anpassning i enlighet med handlingsplanen från Bali, inbegripet mekanismer för forskning och utveckling, spridning och överföring inom säker och hållbar teknik med låga koldioxidutsläpp.

45. För att upprätthålla sin internationellt ledande roll och sin trovärdighet måste Europeiska unionen snabbt nå en överenskommelse om sitt lagstiftningspaket om klimat- och energifrågor. Europeiska rådet välkomnar därför de framsteg som hittills gjorts med de olika förslagen i lagstiftningspaketet och uppmanar rådet att i nära samarbete med Europaparlamentet verka för att nå en överenskommelse i enlighet med de principer och tidsplaner som fastställdes vid Europeiska rådets möte i mars 2008. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt utarbeta en mekanism för att uppmuntra investeringar från medlemsstaterna och den privata sektorn i syfte att säkerställa att upp till 12 demonstrationsanläggningar för kommersiell kraftgenerering med avskiljning och lagring av koldioxid byggs och tas i drift senast 2015, vilket Europeiska rådet enades om våren 2007. I detta sammanhang bekräftar rådet på nytt behovet av enhetliga strategier och instrument för att utforska synergieffekterna när det gäller energi och klimatförändringar, inom alla berörda ekonomiska sektorer, bl.a. transportsektorn.
46. Europeiska rådet välkomnar den breda överenskommelsen om väsentliga inslag i lagstiftningspaketet för den inre marknaden för energi, särskilt om frågan om effektiv åtskillnad mellan leverans- och produktionsverksamhet och nät drift inom gas- och elsektorena. Europeiska rådet uppmanar enträget rådet och Europaparlamentet att nå en slutlig överenskommelse om paketet före den innevarande mandatperiodens slut.
47. Europeiska rådet välkomnar det framgångsrika resultatet av den nionde partskonferensen inom ramen för konventionen om biologisk mångfald, som ett grundläggande steg för att uppnå målet för 2010.
48. Efter de politiska överenskommelser som rådet har nått om arbetstidsdirektivet och direktivet om arbetsvillkoren för anställda i bemanningsföretag, uppmanar Europeiska rådet rådet och Europaparlamentet att nå en väl avvägd slutlig överenskommelse om båda direktiven före den innevarande mandatperiodens slut.

49. Europeiska rådet ser fram emot resultatet av kommissionens utvärdering av nuvarande politik och instrument i syfte att förbättra integreringen av den romska befolkningen samt den kommande konferens om denna fråga som ska hållas i september. Det uppmanar rådet att beakta detta i sin behandling av den reviderade sociala agendan. Europeiska rådet kommer att återkomma till denna fråga före utgången av året.

50. Europeiska rådet understryker betydelsen av att utjämna olikheterna avseende hälsa och livslängd mellan och inom medlemsstaterna och betonar betydelsen av förebyggande åtgärder på området för större kroniska icke smittsamma sjukdomar. I det avseendet välkomnar det rådets slutsatser om minskning av cancerbördan, som kan bidra till att uppnå dessa mål.

51. Europeiska rådet välkomnar beslutet att inrätta EIT i Budapest. Detta kommer att göra det möjligt för institutet att snabbt inleda sitt arbete med att främja europeisk innovation. I detta sammanhang erinrar Europeiska rådet om slutsatserna från företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade på stats- eller regeringschefsnivå, i Bryssel den 13 december 2003, där man ger prioritet åt medlemsstater som nyligen anslutit sig vid fördelningen av sätena för gemenskapens myndigheter eller byråer som ska inrättas i framtiden. Sätena för framtida myndigheter och byråer bör i första hand inrättas i de medlemsstater som anslöt sig till unionen 2004 eller senare, och medlemsstater som inte redan är värdländer för en EU-myndighet eller byrå bör prioriteras på lämpligt sätt.

VÄSTRA BALKAN

52. Europeiska rådet bekräftar sitt fulla stöd för det europeiska perspektivet för västra Balkan i enlighet med Thessalonikiagendan och Salzburgförklaringen. Europeiska rådet erinrar om sina slutsatser från december 2006 och betonar att solida framsteg med de ekonomiska och politiska reformerna och uppfyllandet av de nödvändiga villkoren och kraven bör leda till att de återstående potentiella kandidatländerna i västra Balkan utifrån sina egna meriter uppnår status som kandidatland, med EU-medlemskap som slutmål. EU-perspektivet är fortsatt av avgörande betydelse för västra Balkans stabilitet, försoning och framtid.
53. Stabiliserings- och associeringsprocessen utgör fortfarande ramen för västra Balkans utveckling mot EU. De framsteg som gjorts i detta sammanhang under senare år, särskilt genom de stabiliserings- och associeringsavtal som ingåtts, måste nu konsolideras ytterligare.
54. Europeiska rådet välkomnar de betydande framstegen när det gäller att underlätta direkta personkontakter för länderna i regionen. I detta hänseende välkomnar Europeiska rådet den dialog om viseringsliberalisering som har inletts med Serbien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro, Albanien och Bosnien och Hercegovina på grundval av färdplaner med tydliga och realistiska riktmärken. Europeiska rådet godkänner även det uttalande om västra Balkan som återges i bilagan.
55. Europeiska rådet betonar på nytt vikten av regionalt samarbete och goda grannförbindelser. Det välkomnar övergången från stabilitetspakten till det regionala samarbetsrådet och uppmuntrar regionen att ytterligare förstärka det regionala egenansvaret i enlighet med diskussionerna vid det senaste ministermötet i Sofia inom ramen för samarbetsprocessen i sydöstra Europa samt vid toppmötet i Pomorie.

56. Europeiska rådet understryker att **f.d. jugoslaviska republiken Makedonien** kan göra ytterligare framsteg i sitt närmande till EU före årets slut under förutsättning att de villkor som anges i slutsatserna från Europeiska rådets möte i december 2005, de politiska kriterierna från Köpenhamn samt de centrala prioriteringarna i anslutningspartnerskapet från februari 2008 uppfylls. I detta sammanhang noterar Europeiska rådet slutsatserna från rådets möte (allmänna frågor och yttre förbindelser) den 16 juni 2008. Upprätthållande av goda grannförbindelser, inklusive en förhandlingslösning om namnfrågan som båda parter kan godta, är fortfarande av avgörande betydelse. EU välkomnar **Albaniens** åtagande att skapa förutsättningar för fria, rättvisa och demokratiska val, som måste äga rum under 2009. Ytterligare insatser när det gäller institutionell kapacitet i den offentliga förvaltningen, kampen mot korruption och organiserad brottslighet samt rättsväsendet kommer också att vara av stor betydelse. Europeiska rådet noterar de framsteg som **Montenegro** har gjort och uppmanar landet att ytterligare fokusera på att bygga upp den administrativa kapaciteten, fortsätta kampen mot korruption och organiserad brottslighet, konsolidera institutionerna och reformera rättsväsendet i enlighet med konstitutionen. För att nå nästa steg i sina förbindelser med EU, måste Albanien och Montenegro också upprätta en övertygande sammanställning över ett framgångsrikt genomförande av sina respektive stabiliserings- och associeringsavtal. Europeiska rådet välkomnar det nyligen undertecknade stabiliserings- och associeringsavtalet med **Bosnien och Hercegovina** som utgör ett viktigt steg i landets väg mot Europa. Bosnien och Hercegovina måste fortsätta med genomförandet av reformprocessen utan dröjsmål, särskilt för att uppnå målen och villkoren för övergången från den höge representantens kansli till Europeiska unionens särskilda representant. Europeiska rådet ser fram emot att en ny regering i Belgrad med en tydlig europeisk agenda ska gå vidare med de nödvändiga reformerna. Med det nyligen undertecknade stabiliserings- och associeringsavtalet med EU som utgångspunkt kan **Serbien** påskynda sitt närmande till EU, inklusive status som kandidatland, så snart som alla nödvändiga villkor är uppnådda i enlighet med slutsatserna från rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) den 29 april 2008. Europeiska unionen erinrar om Europeiska rådets slutsatser från december 2007 och slutsatserna från rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) av den 18 februari 2008 och åtar sig att, som en del av den internationella närvaron, fortsätta att spela en ledande roll för att säkerställa stabiliteten i **Kosovo**, även genom Eulex Kosovo och EU:s särskilda representant och dennes bidrag till det internationella civilkontoret. EU välkomnar rapporten från FN:s generalsekreterare om Unmik och, vilket anges i denna rapport, hans avsikt att omstrukturera den internationella civila närvaron i Kosovo.

Detta skulle underlätta utplaceringen av Eulex Kosovo i hela Kosovo och möjliggöra en förstärkt operativ roll för EU när det gäller rättsstatsprincipen. Europeiska rådet välkomnar också Kosovos åtaganden i fråga om principerna demokrati och jämlikhet för alla medborgare, skydd av den serbiska och andra minoriteter och av det religiösa och kulturella arvet samt den internationella närvaron. Europeiska rådet uttrycker sitt stöd till den kommande givarkonferensen och uppmanar bilaterala och multilaterala givare att göra utfästelser om bistånd. EU erinrar om sin beredvillighet att bistå den ekonomiska och politiska utvecklingen i Kosovo genom ett tydligt europeiskt perspektiv, i överensstämmelse med regionens europeiska perspektiv.

YTTRE FÖRBINDELSER

Millennieutvecklingsmålen

57. År 2008 bör utgöra en vändpunkt när det gäller att öka de kollektiva insatserna för att utrota fattigdomen inom ramen för en hållbar utveckling, så att det garanteras att alla millennieutvecklingsmål uppnås i hela världen senast 2015. Mot bakgrund av framstegen i vissa länder och områden är Europeiska rådet övertygat om att alla millennieutvecklingsmålen fortfarande kan uppnås i alla regioner i världen, under förutsättning att samordnade åtgärder omedelbart vidtas och konsekvent genomförs fram till 2015. Det är emellertid mycket oroat över utvecklingen i många länder och regioner, särskilt i Afrika söder om Sahara, när det gäller uppnåendet av millennieutvecklingsmålen.
58. EU kommer att fortsätta att spela en ledande roll som världens största givare och kommer att göra allt för att åstadkomma ett ambitiöst handlingsinriktat åtgärds paket före, under och efter de viktigaste överläggningarna under andra halvåret i år: Tredje forumet på hög nivå om biståndseffektivitet –HLF–3 (Accra, 2–4 september), FN:s högnivåmöte om millennieutvecklingsmålen (New York, 25 september) och den internationella konferensen om utvecklingsfinansiering (Doha, 29 november–2 december).

59. Europeiska rådet stöder till fullo rådets slutsatser från maj 2008, vilka utgör ett kraftfullt kollektivt svar från EU:s sida på den globala utvecklingsutmaningen. I synnerhet för att uppnå alla millennieutvecklingsmålen bekräftar EU återigen med kraft sitt åtagande att nå ett kollektivt mål för det offentliga utvecklingsbiståndet (ODA) på 0,56 % av BNI senast 2010 och 0,7 % av BNI senast 2015 enligt rådets slutsatser från maj 2005, Europeiska rådets slutsatser från juni 2005 och det europeiska samförståndet om utveckling. Genom dessa åtaganden bör EU:s årliga ODA fördubblas till över 66 miljarder euro år 2010. Minst hälften av denna kollektiva ökning kommer att gå till Afrika. Medlemsstaterna uppmanas att fastställa indikativa tidsplaner som visar hur de avser att uppnå sina överenskomna ODA-mål.
60. EU kommer att genomföra radikala reformer för att förbättra biståndseffektiviteten med utgångspunkt i det fullständiga genomförandet av Parisförklaringen från 2005 om biståndseffektivitet, det europeiska samförståndet om utveckling från 2005 och EU:s uppförandekod om komplementaritet och arbetsfördelning från 2007.
61. EU kommer att fortsätta att förbättra den konsekventa politiken för utveckling inom de tolv områden som identifierades 2005 och dessutom säkerställa att principerna för en konsekvent politik för utveckling utgör en del av den internationella agendan för millennieutvecklingsmålen och biståndseffektivitet.
62. EU kommer att till fullo genomföra EU-strategin för Aid for Trade från 2007 och strävar efter att nå sitt kollektiva utgiftsmål på 2 miljarder euro per år för EU:s handelsrelaterade bistånd senast 2010 (1 miljard euro från medlemsstaterna och 1 miljard euro från Europeiska gemenskapen) och att öka Aid for Trade totalt i överensstämmelse med ökningen av det totala offentliga utvecklingsbiståndet. Omkring 50 % av ökningen av EU:s kollektiva handelsrelaterade bistånd kommer att göras tillgängligt för AVS-länder.
63. Europeiska rådet välkomnar EU:s agenda för åtgärder när det gäller millennieutvecklingsmålen. EU inbjuder sina utvecklingspartner att delta i denna agenda som innefattar specifika milstolpar, åtgärder och tidsplaner för utveckling som gynnar de fattiga och stimulerar tillväxten på viktiga områden som minskning av fattigdom och hunger, utbildning, hälsa, miljö, jämställdhet och kvinnors egenmakt, vatten, jordbruk, den privata sektorn och infrastruktur, vilket kommer att bidra till att millennieutvecklingsmålen uppnås senast 2015.

64. EU är fast beslutet att reagera effektivt och kollektivt på de nya utmaningar som särskilt klimatförändringarna och höga livsmedelspriser utgör för utvecklingsländerna. När det gäller klimatförändringarna är EU fast beslutet att vid behov hjälpa utvecklingsländerna, särskilt fattiga utvecklingsländer som är mest sårbara för klimatförändringarna, att utvecklas i riktning mot hållbar ekonomisk utveckling och anpassa sig till klimatförändringarna, i enlighet med den överenskommelse som nåddes i Bali om att inleda förhandlingar i syfte att nå en global överenskommelse om klimatförändringarna i Köpenhamn 2009. EU kommer att arbeta för ett se till "den globala klimatförändringsalliansen" från 2007 faktiskt genomförs och kommer att undersöka olika sätt att uppbåda nya finansiella resurser för att komma till rätta med klimatförändringarna och motverka deras negativa följder. I samband med detta kommer EU bland annat att arbeta utifrån kommissionens förslag till en global finansieringsmekanism.

Barcelonaprocessen: en union för Medelhavsområdet

65. Medelhavsområdet är av stor strategisk vikt för Europeiska unionen i politiskt, ekonomiskt och socialt hänseende. Barcelonaprocessen har varit det viktigaste instrumentet för förbindelserna mellan Europa och Medelhavsområdet sedan 1995 och har gjort det möjligt att kraftfullt främja det multilaterala och bilaterala samarbetet. Genom att bygga vidare på och förstärka de tidigare framgångarna kommer *Barcelonaprocessen: en union för Medelhavsområdet* att ytterligare stimulera unionens förbindelser med Medelhavsområdet. Den kommer att komplettera de pågående bilaterala förbindelserna, vilka kommer att fortsätta inom de befintliga politiska ramarna.
66. Europeiska rådet välkomnar kommissionens meddelande av den 20 maj 2008 och särskilt förslagen om att ge EU:s förbindelser med Medelhavspartnerna en ökad politisk och institutionell dimension genom en ny politisk impuls, bl.a. genom att vartannat år hålla toppmöten och att förstärka det delade ansvaret för partnerskapet genom att inrätta ett medordförandeskap, med vederbörligt beaktande av de relevanta bestämmelserna i fördragen.
67. På denna grundval kommer EU att genomföra nödvändiga samråd med alla parter i Europa–Medelhavsområdet i syfte att förbereda en gemensam förklaring som ska antas vid toppmötet för Medelhavsområdet i Paris den 13 juli 2008.

Ett östligt partnerskap

68. Europeiska rådet välkomnar förslagen om att utveckla den östra dimensionen av den europeiska grannskapspolitiken, vilket syftar till att förbättra EU:s politik gentemot östliga grannskapspartner i bilaterala och multilaterala format.
69. Europeiska rådet är enigt om nödvändigheten av att ytterligare främja regionalt samarbete mellan EU:s östra grannländer, mellan EU och regionen samt bilateralt samarbete mellan EU och vart och ett av dessa länder, på grundval av differentiering och ett individuellt förhållningssätt och med beaktande av den europeiska grannskapspolitikens karaktär av en enhetlig och sammanhängande politisk ram. Detta samarbete bör dessutom ge mervärde och komplettera de befintliga och planerade multilaterala samarbetsprogram inom och i samband med den europeiska grannskapspolitiken, särskilt Svartahavssynergien och den nordliga dimensionen.
70. I linje med detta uppmanar Europeiska rådet kommissionen att föra arbetet vidare och att våren 2009 förelägga rådet ett förslag om formerna för det "östliga partnerskapet" på grundval av relevanta initiativ.

Övriga frågor

71. Europeiska rådet välkomnar de uppmuntrande framstegen med genomförandet av unionens strategi för ett nytt partnerskap med Centralasien som antogs i juni 2007. Det ser fram emot en ytterligare förstärkning av unionens partnerskap med Centralasien.

72. Europeiska rådet är fortfarande djupt oroat över situationen i Zimbabwe och framhåller på nytt behovet av att den kommande andra valomgången i presidentvalet den 27 juni genomförs på ett fredligt, fritt och rättvist sätt i enlighet med internationella normer och standarder. Det våld som hittills förekommit, hot och aktioner mot icke-statliga organisationer för att avbryta bistånd och internationellt tillträde till landsbygdsområden leder till större farhågor hos det zimbabwiska folket och det internationella samfundet när det gäller de förhållanden under vilka detta val, som är avgörande för Zimbabwes framtid, kommer att hållas. Europeiska unionen beklagar att dess erbjudande att tillhandahålla observatörer har avvisats. Det är väsentligt att vanliga zimbabwier röstar på valdagen och att deras röster räknas snabbt och öppet i enlighet med Södra Afrikas utvecklingsgemenskaps egna regler och standarder. Zimbabwierna bör ha möjlighet att fritt välja sin framtid, vilket kommer att öppna vägen mot politisk stabilitet i landet. En fri och rättvis andra valomgång i presidentvalet är av avgörande betydelse för att lösa den pågående krisen. Europeiska rådet uppmanar Södra Afrikas utvecklingsgemenskap och Afrikanska unionen att snarast utplacera ett betydande antal valobservatörer och att säkerställa deras fortsatta närvaro till dess att valprocessen har genomförts och resultaten offentliggjorts. Europeiska rådet upprepar sin beredvillighet att vidta ytterligare åtgärder mot dem som bär ansvaret för våldet. EU står berett att stödja och ånyo engagera sig för en demokratisk, legitim och reforminriktad regering i Zimbabwe.
73. Europeiska rådet noterade diskussionen i rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) den 16 juni om situationen i Sudan. Det är djupt oroat över bristen på samarbete med ICC från de sudanesiska myndigheternas sida och uppmanar Sudans regering att konstruktivt samarbeta med ICC, EU och det internationella samfundet. Europeiska rådet uppmanade rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) att fortsätta att nära följa utvecklingen i Sudan och överväga ytterligare åtgärder om fullt samarbete med FN och andra institutioner, inbegripet ICC, uteblir.

74. Europeiska unionen uttrycker sin fortsatt djupa oro över den humanitära situationen i Burma/Myanmar efter cyklonen Nargis. Unionen välkomnar FN:s och Aseans insatser samt ökningen av det stöd som når fram till de 2,4 miljoner människor som drabbats av cyklonen, men uppmanar myndigheterna i Burma/Myanmar att undanröja alla återstående hinder för distributionen av det internationella stödet. Europeiska rådet betonar att medan den omedelbara prioriteringen är humanitärt bistånd, är behovet av en verklig övergång till demokrati i Burma/Myanmar starkare än någonsin. Det beklagar djupt beslutet av myndigheterna i Burma/Myanmar att förnya Daw Aung San Suu Kyis husarrest och upprepar sitt krav på frigivning av alla politiska fångar. Europeiska rådet beklagar att det sätt på vilket folkomröstningen genomfördes inte bidrog till en allomfattande och öppen nationell försoningsprocess som är den enda vägen till välstånd och stabilitet i landet. Europeiska rådet uppmanar myndigheterna att säkerställa att det val som aviserats för 2010 förbereds och genomförs på ett sätt som bidrar till en trovärdig övergång med fullt deltagande till demokrati. I detta avseende välkomnar Europeiska rådet FN:s generalsekreterares personliga engagemang och betonar sitt fulla stöd för hans bona officia-uppdrag.
75. Europeiska rådet välkomnar det uttalande som gjordes i Lima vid det senaste toppmötet mellan EU, Latinamerika och Västindien och kräver att de nödvändiga insatserna görs för att de subregionala förhandlingarna ska kunna avslutas senast 2009.
76. Europeiska rådet stöder ordförandeskapets rapport om ESFP, som innehåller mandatet för det kommande ordförandeskapet. Europeiska rådet godkänner också den årliga rapporten om EU:s verksamhet i samband med förebyggande av konflikter; de tillträdande ordförandeskapen uppmanas att bygga vidare på de betydande framsteg som gjorts, så att unionen blir mer konsekvent, resursstark och aktiv på detta område.

77. Europeiska rådet bekräftar att främjandet och skyddet av barnets rättigheter, särskilt de barn som drabbats av väpnade konflikter, är en prioritet för EU:s yttre åtgärder. Europeiska rådet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att säkerställa enhetlighet, komplementaritet och samordning när det gäller politik och program för mänskliga rättigheter, säkerhet och utveckling för att kunna ta itu med konsekvenserna på kort, medellång och lång sikt av väpnade konflikter för barn, på ett effektivt, hållbart och övergripande sätt.
78. Europeiska rådet erkänner insatserna för att främja Europeiska året för interkulturell dialog. I detta sammanhang betonar Europeiska rådet värdet av kulturellt samarbete och interkulturell dialog som en integrerad del av all relevant extern politik, i överensstämmelse med rekommendationerna från konferensen "Nya paradig, nya modeller och kultur i EU:s yttre förbindelser" och det pågående arbetet inom ramen för Civilisationernas allians. Europeiska rådet understryker vikten av kulturellt samarbete i hanteringen av politiska processer och utmaningar, på grundval av en dialog med det civila samhället, genom att främja kontakter människor emellan samt främja goda grannförbindelser.

UTTALANDE OM VÄSTRA BALKAN

Betydande ansträngningar har gjorts för att göra det europeiska perspektivet på västra Balkan mer påtagligt och synligt för människor i hela regionen. Med hänvisning till kommissionens meddelande *Västra Balkan: Ökade utsikter till EU-medlemskap* framhåller Europeiska rådet betydelsen av följande tre områden:

1. Utvidgning av gemenskapspolitiken till att omfatta västra Balkan och förstärka det regionala samarbetet

För att fördjupa det pågående samarbetet mellan EU och regionen, som åtnjuter ett europeiskt perspektiv, och förstärka det regionala samarbetet

- uppmanar Europeiska rådet till insatser för att stimulera deltagande av länderna på västra Balkan i **gemenskapsprogram och gemenskapsorgan**,
- ser Europeiska rådet fram emot att det inleds förhandlingar för att upprätta ett **transportgemenskapsavtal med västra Balkan** och att de snabbt slutförs,
- erkänner Europeiska rådet vikten av ett faktiskt genomförande av **energigemenskapen** i Sydösteuropa,
- betonar Europeiska rådet vikten av **samarbete och reformer inom området frihet, säkerhet och rättvisa**, att dela med sig av EU:s erfarenheter av kampen mot organiserad brottslighet och terrorism, och rekommenderar att utarbetandet av den första utvärderingen av hotet från sydösteuropeisk organiserad brottslighet samordnas av SECI-centrumet i Bukarest,
- erkänner Europeiska rådet vikten av att främja **civil- och handelsrättsligt samarbete**,
- välkomnar Europeiska rådet framstegen i fråga om att associera västra Balkan till gemenskapens **civila skyddsmekanism** och framhåller Europeiska kommissionens avsikt att ytterligare stärka samarbetet, bl. a. genom att inleda ett initiativ för katastrofriskreduktion,
- inser Europeiska rådet betydelsen av övergången från stabilitetspakten till det **regionala samarbetsrådet** samt av det samarbete som bedrivs genom det **centraleuropeiska frihandelsavtalet** och utlovar sitt fulla stöd till dessa former av regionalt ägt samarbete.

2. Underlättande av kontakter mellan människor och utveckling av det civila samhället

Främjande av direkta personkontakter mellan människor i västra Balkan och EU är av största betydelse, eftersom det underlättar en bättre ömsesidig förståelse och försoning och främjar de principer på vilka EU är grundat. Därför

- välkomnar Europeiska rådet det framgångsrika igångsättandet av den dialog om **liberalisering av viseringar** som omnämns i punkt 54 i slutsatserna från Europeiska rådet,
- stöder Europeiska rådet kommissionens avsikt att erbjuda fler **stipendier** till studenter från västra Balkan genom Erasmus Mundus,
- erkänner Europeiska rådet betydelsen av "**Styrplattformen för forskning för västra Balkan**"; det uppmanar till fortsatt samarbete inom området vetenskap och forskning,
- stöder Europeiska rådet upprättande av en ny resurs inom instrumentet för föranslutningsbistånd för att främja **det civila samhällets** utveckling och dialog i västra Balkan, och samtidigt stärka partnerskap och nätverk med motparter från det civila samhället i EU.

3. Ekonomisk och social utveckling och förstärkt god samhällsstyrning

EU kommer att fortsätta sitt nära samarbete med västra Balkan för att stärka den socioekonomiska utvecklingen och god samhällsstyrning och kommer att stödja ytterligare framsteg och reformer inom regionen. I detta syfte

- välkomnar Europeiska rådet initiativet att upprätta en övergripande **investeringsram för västra Balkan** fram till 2010; det uppmanar till ett snabbt genomförande av de mål som nämns i slutsatserna från Ekofinrådet av den 14 maj 2008,
- erkänner Europeiska rådet tacksamt det arbete som utförts i den **regionala skolan för offentlig förvaltning** och uppmanar till att utveckla den till en fullvärdig skola,
- erkänner Europeiska rådet det fundamentala **bidraget i form av kulturellt samarbete** för att främja europeiska värderingar och interkulturell dialog i västra Balkan, och på så sätt främja demokratisering, försoning och respekten för mänskliga rättigheter.